

ระบบลูกขุนสำหรับประเทศไทย



นายประทีป ทองสิมา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต  
ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2523

I15601043

๕

TRIAL BY JURY IN THAILAND

Mr. Prateep Thongsima

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for The Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ระบบลูกขุนสำหรับประเทศไทย

โดย

นายประทีป ทองสีมา

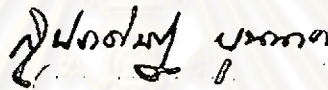
ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

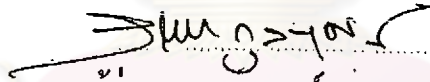
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมลศิริ ชำนาญเวช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต



คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)



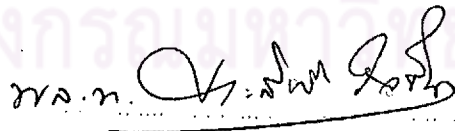
ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จutha Gulbutsay)



กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมลศิริ ชำนาญเวช)



กรรมการ

(พลโทประสิทธิ์ ใจถิ่น)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ระบบลูกขุนสำหรับประเทศไทย

ชื่อนิสิต

นายประทีป ทองสิมา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมลศิริ ชำนาญเวช

ภาควิชา

นิติศาสตร์

ปีการศึกษา

2523



บทคัดย่อ

ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีนั้นแต่ละประเทศต่างก็มีวิธีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นของตนเอง โดยเฉพาะ ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับประวัติและความเป็นมาทางด้านการบริหารกระบวนการยุติธรรมของแต่ละชาติ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีและวิถีการดำเนินชีวิตของกลุ่มชนเหล่านั้นเป็นสำคัญ ทั้งนี้แต่ละประเทศต่างก็เลือกวิธีการที่เห็นว่าเป็นการประสิทธิประสาทความยุติธรรมให้แก่คู่กรณีอย่างแท้จริง

ระบบลูกขุนก็เป็นวิธีการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีอีกวิธีหนึ่งซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศที่ใช้กฎหมายคอมมอนลอว์ และอาจกล่าวได้ว่าระบบลูกขุนนี้ได้รับความนิยมอย่างยิ่งในประเทศอังกฤษ จนกระทั่งประเทศอังกฤษกลายเป็นแบบของการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีแบบลูกขุน ซึ่งถ้าวาระบบลูกขุนของประเทศอังกฤษจะสามารถประสิทธิประสาทความยุติธรรมให้แก่คู่กรณีได้ก็น่าจะไต่ตามขั้นตอนและวิวัฒนาการมาเป็นระยะเวลานานพอสมควร จนอาจกล่าวได้ว่าระบบลูกขุนเป็นรากแก้วในกระบวนการยุติธรรมของประเทศอังกฤษ

ในประเทศอื่นที่ใช้กฎหมายคอมมอนลอว์ก็เช่นกัน ได้มีการนำเอาระบบลูกขุนไปใช้ เช่น สหรัฐอเมริกา แต่ก็นำเอาไปใช้โดยดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของแต่ละประเทศ และแม้กระทั่งประเทศที่ใช้กฎหมายในระบบประมวลกฎหมายก็ยังนำเอาระบบลูกขุนไปใช้ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีในประเทศของตน คือ ประเทศฝรั่งเศสและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ซึ่งในการนำเอาไปใช้ก็ได้มีการดัดแปลงให้เหมาะสมเช่นกัน

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีระบบศาลและการพิจารณาคดีเป็นของตนเอง ใช้ระบบประมวลกฎหมายและมีได้ใช้ระบบลูกขุนในการพิจารณาพิพากษารรคดี แต่ก็ เป็นที่ยอมรับว่าการพิจารณาคดีโดยระบบลูกขุนนั้นเป็นวิธีการพิจารณาที่ให้ความยุติธรรม แก่คู่ความได้อย่างดีวิธีหนึ่ง ซึ่งเมื่อได้พิจารณาเฉพาะแต่ในส่วนที่เป็นประโยชน์ของ ระบบลูกขุนและนำเอามาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิธีการพิจารณาความของไทย แล้ว อาจทำให้คู่ความมีความรู้สึกว่าการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นคู่ความได้รับความ ยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งความรู้สึกเช่นนี้ย่อมเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะทำให้ระบบ การยุติธรรมภายในประเทศ เป็นที่ยอมรับนับถือได้โดยทั่วไป อันเป็นบ่อเกิดแห่งความ มั่นคงของชาติอีกทางหนึ่งด้วย



ศูนย์วิจัยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title                      Trial by jury in Thailand  
Name                                      Mr. Prateep Thongsima  
Thesis Advisor                      Mrs. Wimolsiri Jammarnwej  
Department                              Law  
Academic Year                              1979

Abstract

Every country which has a judicial institution with the duty to dispense justice according to the law generally has its own unique procedure for trying the case. The characters of the trial procedure of each country depends very much on the history and development of the national judicial system, including such other factors as customs, traditions, and the ways of life of its members. However, it must be able to demonstrate to the public that by applying such trial procedure, justice is being done to both parties to the case.

The jury system is a trial procedure which practice in the Common Law countries, and it has been closely identified with Britain, so much so that it is taken that the jury system originated in that country. However, the jury system in Britain has evolved and developed over a long period of time before it is generally accepted that the system of trial by jury in Britain is capable of dispensing justice to both parties to the case.

In other Common Law countries, the jury system has been adopted with some modifications i.e. the United States of America adopted the jury system of the British model with certain modifications so that the system is suitable for the social, economic and political conditions of the United States. Even the countries with codified legal system such as France and the Federal Republic of Germany have adopted the jury system but they also modified it, so that it can fit neatly into their legal system.

Though Thailand which has a codified legal system with its own unique judicial and trial system, did not adopt the jury system, it is widely accepted that the system of trial by jury is very capable of dispensing justice to the parties to the case. If the advantages of the jury system are adopted and used in the process of reforming the law on the trial procedure of Thailand, both parties to the case may feel and accept that all have been done to grant both of them justice equally. This feeling and acceptance will elevate the judicial system into its proper place of great respect and thereby strengthen the security of the nation.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ



เนื่องจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะได้เป็นผลออกมาได้โดยความกรุณาและความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมลศิริ ชำนาญเวช ไท้สละเวลารับเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และท่านได้ให้ความเอาใจใส่ตรวจตราแก้ไขตลอดจนแนะนำวิธีการเขียนที่ถูกต้อง ทั้งยังได้มอบเอกสารอ้างอิงและให้อาจารย์จรัญ ภัคคีธนากุล และอาจารย์วิทิศ มั่นตราภรณ์ ช่วยแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้บางส่วน

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ประทีป ทองสีมา

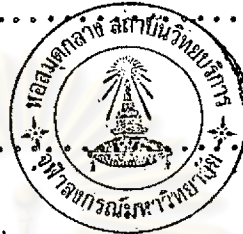
ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	
กิตติกรรมประกาศ.....	
บทที่	
1    บทนำ.....	1
2    ประวัติศาสตร์กฎหมายของศาลอังกฤษ.....	4
ประวัติโดยย่อ.....	4
1. ยุคเอง โกลแซกซอน.....	5
2. ยุคทาวนอร์แมนครองเกาะอังกฤษ.....	5
2.1 การพิสูจนความนำหรือไฟ.....	9
2.2 การพิสูจนความจริงด้วยการให้โจทกตอสูกับ	
จำเลย.....	10
3. ยุคที่คอมมอนลอว์เจริญถึงขีดสุดและเป็นยุคที่เอกคิวัต	
เริ่มก่อตัว.....	12
4. ยุคปัจจุบันซึ่งเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1832 ถึงปัจจุบัน....	13
ประเภทของลูกขุน.....	15
1. แบ่งตามประเภทของลูกขุน.....	15
1.1 แกรนัจูรี.....	15
1.2 เพทจูรี.....	16
2. แบ่งตามประเภทของคดี.....	17
2.1 ลูกขุนในคดีแพ่ง.....	17
2.2 ลูกขุนในคดีอาญา.....	20
3. คุณสมบัติของผู้เป็นลูกขุน.....	22



4.	การคัดค้านลูกขุน.....	25
5.	สิทธิของคุณความในการที่จะยอมรับการพิจารณาโดย ลูกขุน.....	26
6.	อำนาจหน้าที่ของคณะลูกขุน.....	27
7.	ความเป็นอิสระในการตัดสินปัญหาข้อเท็จจริงของลูกขุน.....	29
8.	กระบวนการพิจารณา.....	30
9.	คำชี้ขาด.....	31
10.	การเปลี่ยนแปลงกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องมติของลูกขุนใน คดีอาญา.....	33
11.	การตัดสินของลูกขุนต้องเป็นเสียงเอกฉันท์.....	48
12.	ความแตกต่างระหว่างระบบลูกขุนดั้งเดิมและระบบลูกขุน ในปัจจุบัน.....	49
	บ่อเกิดของกฎหมาย Anglo-Saxon ตามประวัติศาสตร์.....	52
	1. The Common Law.....	53
	2. Equity.....	62
	3. Legislation.....	67
	4. ประเพณี (Custom).....	69
	5. กฎหมายอื่น ๆ .....	69
	ระบบการพิจารณาคดีของศาล.....	73
3	ระบบลูกขุนในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	87
	ประวัติโดยย่อ.....	87
	1. กฎหมายสหรัฐอเมริกาเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 17.....	88
	2. กฎหมายสหรัฐอเมริกาในศตวรรษที่ 18.....	89
	3. กฎหมายสหรัฐอเมริกาเมื่อประกาศอิสรภาพ.....	90
	4. แนวโน้มของกฎหมายสหรัฐอเมริกาในตอนกลาง คริสต์ศตวรรษที่ 19.....	90

ระบบศาลยุติธรรมในสหรัฐอเมริกา.....	91
1. ศาลสหรัฐ.....	92
1.1 ศาลชั้นต้น.....	92
1.2 ศาลอุทธรณ์.....	92
1.3 ศาลฎีกา.....	92
2. ศาลแพ่งรัฐ.....	93
2.1 ศาลชั้นต้น.....	93
2.1.1 ศาลแขวง.....	93
2.1.2 ศาลครอบครัว.....	93
2.1.3 ศาลจราจร.....	93
2.1.4 ศาลแขวงนคร.....	93
2.1.5 ศาลกลางคืน.....	93
2.1.6 ศาลจังหวัด.....	93
2.2 ศาลอุทธรณ์.....	93
2.3 ศาลฎีกา.....	94
ประวัติของระบบลูกขุน.....	94
1. ลูกขุนในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	96
1.1 คณะลูกขุนใหญ่.....	97
1.2 คณะลูกขุนน้อย.....	97
2. คุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นลูกขุน.....	97
3. การคัดเลือกลูกขุนและการเรียกลูกขุน.....	98
4. อำนาจหน้าที่ของลูกขุน.....	99
5. กระบวนการพิจารณาโดยคณะลูกขุน.....	100
6. การกลับคำชี้ขาดของลูกขุน.....	101

7. กระบวนการควบคุมลูกขุน.....	103
8. การอุทธรณ์ฎีกาคดีที่ชี้ขาดตัดสินโดยลูกขุน.....	103
9. ระบบลูกขุนในปัจจุบัน.....	104
ระบบลูกขุนในประเทศฝรั่งเศส.....	106
ประวัติโดยย่อ.....	106
1. ยุคกฎหมายเก่า.....	106
๕.1 ยุคโรมัน.....	106
1.2 ยุคเฟรังก์.....	107
1.3 ยุคพิวคัส.....	107
1.4 ยุคกษัตริย์.....	108
2. ยุคปฏิวัติ ค.ศ. 1789-1804.....	109
3. ยุคประมวลกฎหมายนโปเลียน ค.ศ. 1804.....	109
กฎหมายฝรั่งเศสตั้งแต่ ค.ศ. 1804 จนถึงปัจจุบัน.....	110
ระบบศาลในประเทศฝรั่งเศส.....	110
1. ศาลตามกฎหมายทั่วไป.....	111
1.1 ศาลตัดสิน.....	111
1.2 ศาลไต่สวน.....	112
1.2.1 ผู้พิพากษาไต่สวน.....	112
1.2.2 ศาลไต่สวนชั้นที่ 2.....	112
2. ศาลตามกฎหมายพิเศษ.....	112
2.1 ศาลคดีเด็ก.....	112
2.2 ศาลปกครอง.....	113
2.3 ศาลทหาร.....	113

3.	ศาลกักกัน.....	113
3.1	ศาลอาญาชั้นต้น.....	114
3.2	ศาลอาญาชั้นอุทธรณ์ซึ่งตั้งอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ..	115
3.3	ศาลพิจารณาคดีอุกฉกรรจ์.....	116
3.4	ศาลฎีกา.....	116
4.	ลูกขุนของศาล.....	117
4.1	คุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นลูกขุน.....	117
4.2	บุคคลที่ของห้ามมิให้เป็นลูกขุน.....	118
4.3	การทำบัญชีรายชื่อลูกขุน.....	118
4.4	วิธีคัดเลือกและกักตุนลูกขุน.....	120
4.5	การพิจารณาชี้ขาดคดี.....	120
5	ระบบศาลเยอรมัน.....	123
	ประวัติทั่วไป.....	123
	ระบบศาลของ เยอรมัน.....	125
1.	อำนาจพิจารณาพิพากษาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ.....	126
2.	อำนาจพิจารณาพิพากษารวมคา.....	127
2.1	คดีแพ่ง.....	127
2.2	คดีอาญา.....	128
3.	อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลชั้นต้น.....	128
3.1	ความผิดอาญาเล็กน้อย.....	128
3.2	ความผิดอาญาอุกฉกรรจ์.....	128
3.3	ความผิดอาญาร้ายแรงบางอย่างที่เป็นอันตรายแก่รัฐ.....	128

4.	อำนาจพิพากษาคดีอาญาของศาลคดีเด็กและเยาวชนในศาลชั้นต้น.....	129
4.1	คดีซึ่งเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	129
4.2	คดีความผิดอุกฉกรรจ์.....	130
4.3	ความผิดร้ายแรงบางอย่างที่เป็นอันตรายต่อรัฐ.....	130
5.	อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเฉพาะ.....	130
5.1	อำนาจพิจารณาพิพากษา เรื่องสิทธิบัตร.....	130
5.2	อำนาจพิจารณาพิพากษา เรื่องแรงงาน.....	130
5.3	อำนาจพิจารณาพิพากษา เกี่ยวกับการปกครอง.....	131
5.4	อำนาจพิจารณาพิพากษา เกี่ยวกับการสังคม.....	131
5.5	อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีการเงิน.....	131
6	ระบบศาลในประเทศไทย.....	133
	ประวัติความเป็นมาของศาลไทย.....	133
	ลูกขุนและตระลาการ.....	137
	1. ลูกขุน.....	137
	1.1 ความหมาย.....	137
	1.2 ชนิดของลูกขุน.....	138
	1.2.1 ลูกขุน ณ ศาลา.....	138
	1.2.2 ลูกขุน ณ ศาลหลวง.....	139
	2.ตระลาการ.....	145
	ระบบศาล.....	150
	1. ศาลและวิธีพิจารณาความในสมัยกรุงสุโขทัย.....	150
	2. ศาลและวิธีพิจารณาความในสมัยกรุงศรีอยุธยา.....	151
	3. ศาลและวิธีพิจารณาความในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์.....	153

3.1	ศาลและวิธีพิจารณาความในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ตอนต้น.....	153
3.2	ศาลและวิธีพิจารณาความภายหลังการปฏิรูประบบ กฎหมายในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้า อยู่หัว.....	155
3.2.1	กำหนดโทษในกฎหมายและโทษที่แท้จริง..	156
3.2.2	โบราณราชพิธีประเพณี.....	157
	การปฏิรูปกฎหมายในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว.....	159
	ศาลและวิธีพิจารณาความในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว.....	164
	การศาลไทยหลังจากสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัวจน ถึงปัจจุบัน.....	171
1.	ศาลสถิตย์ยุติธรรมกรุงเทพฯ.....	171
2.	ศาลหัวเมือง.....	171
	ลักษณะที่ใกล้เคียงกับลูกขุน.....	173
7	บทสรุปและขอเสนอแนะ.....	177
1.	ข้อดีและข้อเสียของการมีระบบลูกขุนในการพิจารณาคดี...	181
ก.	ข้อดี.....	181
ข.	ข้อเสีย.....	182
2.	แนวโน้มของประเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับระบบลูกขุนในปัจจุบัน	183
	สรุป.....	192
	บรรณานุกรม.....	195
	ประวัติ.....	200